

Φροντιστήριο Διαλεκτική, Απαντήσεις των Θεμάτων Γλώσσας για τους υποψήφιους του παλαιού συστήματος

A. Περίληψη : Το κείμενο αναφέρεται στην αξία της ανάγνωσης. Αρχικά αυτή συσχετίζεται με την ηθική διάπλαση, αλλά και τη διαχρονική ανάγκη του ανθρώπου για τη μυθοπλασία. Κατά την άποψη του συγγραφέα παρά το γεγονός ότι η ανάγνωση θεωρείται σήμερα δραστηριότητα ατομιστική, όμως το βιβλίο ανάγεται στους τελευταίους αιώνες, ενώ υπενθυμίζεται ότι η ανάγνωση προϋπήρχε και μάλιστα αποτελούσε από την αρχαιότητα ευκαιρία κοινωνικής επαφής. Στη συνέχεια λέγεται ότι η συνήθως μετασχολική για την ελληνική πραγματικότητα φιλιανγνωσία αλλάζει τον τρόπο σκέψης και γίνεται αφορμή επικοινωνίας, ανταλλαγής εμπειριών και συζήτησης ανάμεσα σε ανθρώπους όλων των εποχών, τους οποίους κάθε αναγνώστης μπορεί να ταυτιστεί. Τέλος τονίζει ότι το εύκολα μεταφερόμενο παντού βιβλίο είναι μαγεία και θεραπεία ψυχής.

B1. 1- Σ, 2 – Σ, 3 – Σ, 4 – Λ, 5 – Λ.

B2. α) παραδείγματα: αρχαίοι Έλληνες, μοναχοί, κινητός τύπος, άνοδος λαϊκής γραφής. Σύγκριση αντίθεση ανάμεσα στα δύο μέρη της παραγράφου που αναπτύσσονται κάθετα και περιγράφουν το παρελθόν και τα νεότερα χρόνια. Τονίζεται και με την αντιθετική λέξη «αλλά».

B2. Β) β 'ενικό «σκέφτεσαι, αναπτύσσεις...» : αμεσότητα, αίσθηση διαλόγου με τον αναγνώστη, οικειότητα, νοερός διάλογος.
Α' ενικό, «προσωπικά κατάλαβα ...» - έκφραση προσωπικής άποψης, εξομολογητικό ύφος, προσωπικός τόνος με βιωματικές αναφορές.
α' πληθυντικό «μας», αναφέρεται στη γενιά του και στους απόφοιτους του ελληνικού σχολείου. Ο συγγραφέας θέλει να τονίσει ότι όσα λέει είναι κοινή αντίληψη πολλών Ελλήνων, αποκτά κοινή οπτική γωνία με τον αναγνώστη και προσδίδει καθολικότητα στη σκέψη του.

B3. Α) ποιητική λειτουργία και στις δύο περιπτώσεις.
Μετατροπή : αφοσιώθηκα, διάβασα απερίσπαστος
Κατά τύχην έβρισκα, μου έδιναν ή αγόραζα...

B3. Β) σφυρηλατεί = διαπλάθει, διαμορφώνει
Εναλλακτική = διαφορετική, ιδιότυπη
Πρώθηση = προβολή, ενίσχυση
Μεγεθύνει = αυξάνει, εντείνει, μεγαλοποιεί, διογκώνει.

B4. Για την κατανόηση του κόσμου και για τη μοιρασιά / τη διάδοση αυτής της εμπειρίας μας με τους άλλους.

B) 1. Διπλή παύλα : επεξήγηση, χρήσιμη διευκρίνιση για την καλύτερη κατανόηση
2. Εισαγωγικά : παράθεση αυτούσιων των λόγων του συγγραφέα

3.Μεταφορική σημασία της λέξης.

Γ1. Επικοινωνιακό πλαίσιο ομιλίας = προσχεδιασμένου προφορικού λόγου
Απαιτείται προσφώνηση και αποφώνηση, καθώς και ενδιάμεσες αναφορές
επικοινωνίας με το ακροατήριο.

Πρόλογος : στην εποχή της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και επικοινωνίας το βιβλίο
υπάρχει ακόμη και έχει θιασώτες και θαυμαστές....

Κ. Θέμα:

Α) συμβολή του βιβλίου στη συγκρότηση της προσωπικότητας των νέων ανθρώπων:

- Πνευματική καλλιέργεια : γλώσσα, λεξιλόγιο, φαντασία, σκέψη, προβληματισμός, ιδεολογική αναζήτηση
- Ηθική καλλιέργεια : ενσυναίσθηση, ευαισθητοποίηση, χαρακτήρες, έμμεσες εμπειρίες και βιώματα, υποκίνηση για στράτευση και εθελοντικές δράσεις
- Διαμόρφωση πολιτικής και κοινωνικής συνείδησης, στάσης ζωής με αξίες και ιδανικά.
- Ειδικά για το νέο άνθρωπο είναι πιο αναγκαίο από ποτέ. Αποφυγή ηλεκτρονικής κατάχρησης, υλιστικού τρόπου ζωής μέσα στη γενικευμένη αποπνευματοποίηση, άσκηση της κριτικής ικανότητας , που σήμερα δεν υποκινείται όσο χρειάζεται.

Β) Δράσεις εντός και εκτός σχολείου για διάδοση της φιλαναγνωσίας

- Σχολείο ανοιχτό στην κοινωνία, στους συγγραφείς στους δημιουργούς, στους διανοούμενους και στους καλλιτέχνες. Μέσα στο πλαίσιο των μαθημάτων ή έξω από αυτό : θεατρικές , κινηματογραφικές ομάδες, λέσχη ανάγνωσης στο χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης.
- Θεσμοθέτηση διαγωνισμών ποίησης, λογοτεχνίας από πολιτιστικούς φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση. Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων με την ενεργοποίηση ανθρώπων του βιβλίου στο πλαίσιο ιδιωτικών και δημόσιων βιβλιοθηκών , πνευματικών ιδρυμάτων, βιβλιοπωλείων.
- Πνευματικοί άνθρωποι ανοιχτοί στην κοινωνία και μάλιστα στους νέους ανθρώπους, ανάλογη προβολή από ΜΜΕ.

Επίλογος : Γι' αυτό ζητείται από την πολιτεία και από όλους μας η στήριξη του κόσμου του βιβλίου και η αντίσταση στη γενικευμένη υποκατάστασή του στον κυβερνοχώρο.

Τις ενδεικτικές απαντήσεις συνέταξαν οι φιλόλογοι : **Στέλλα Αλιγιζάκη, Γιώργος Μουντογιαννάκης, Μαριλένα Καρτσωνάκη**